

Hans Majestet Kongens tale til det 91de ordentlige Storting ved dets åpning.

Herr president, Folkets representanter.

Jeg hilser Stortinget velkommen til ansvarsfull gjerning og ønsker at denne må bli til Fedrelandets gagn.

Inntil de endelige fredsavtaler blir undertegnet, består det fortsatt krigstilstand med Tyskland og Japan.

Norge har vært representert på fredskonferansen i Paris og er innbudt til å legge fram sitt syn og sine særlige ønskemål til Stormaktenes forberedende drøftinger om fredsordningen med Tyskland og Østerrike.

Normalt diplomatisk samband med Romania, Siam og Østerrike er igjen opptatt. En diplomatisk representant er sendt til Tokio.

For å medvirke til å fremme et tillitsfullt internasjonalt samarbeid og fredelig forhold mellom landene vil Norge fortsatt ta aktiv del i de Forenede Nasjoners arbeid.

Det har vært ført forhandlinger med Sovjet-Samveldet om oppmerking av grensen mellom de to riker. Det er besluttet å foreta grenseoppgang og grensemerking til sommeren. Det hersket under forhandlingene full enighet om at grensemerkingen skulle følge den nåværende grenselinje, som har vært uforandret siden den første gang ble fastsatt ved traktat av 1826.

Parisavtalen om erstatninger fra Tyskland ble tiltrådt av Norge 6 mars 1946. Norske representanter deltar i det interallierte erstatningsbyrås forhandlinger om fordeling av erstatninger fra Tyskland. Norge har fått en foreløpig tildeling, vesentlig handelskip.

Det er inngått betalings- og varebytteavtaler med Frankrike, Italia, Jugoslavia, Polen, Portugal, Sovjet-Samveldet, Sveits, Sverige og Ungarn og nye varebytteavtaler med den Belgisk-Luxemburgske Økonomiske Union, Danmark, Finnland og Nederland. Varebytteavtalen med Tsjekkoslovakia er blitt midlertidig forlenget.

Handelsforbindelsen med de enkelte okkupasjonssonene i Tyskland er i årets løp blitt ytterligere utbygd. For den russiske sonen ble det avsluttet en kompensasjonsavtale i juni 1946.

Arbeidet med å utbygge handelsforbindelsen med fremmede land vil bli fortsatt og Norge tar del i drøftingene om en internasjonal avtale om handel og sysselsetting.

Luftfartsavtale er inngått med Storbritannia. Spørsmålet om tosidige luftfartsavtaler er tatt opp med flere andre land.

Norge har tatt del i internasjonale konferanser om skipsfart og hvalfangst.

I 1946 har følgende land etablert fast diplomatisk representasjon i Oslo: Argentina, Brasil, Canada, Hellas, Italia, Mexico, Polen, Romania, Tyrkia og Jugoslavia.

Det vil bli satt fram proposisjon om en omordning av utenriktjenesten for å gjøre denne mer tidsmessig og effektiv.

I februar i år reiser en brigade av den norske hær til Tyskland for å delta i okkupasjonen i samsvar med Stortingets vedtak.

Reisingen av forsvaret skjer etter de av Stortinget godkjente retningslinjer. Det vil bli lagt fram forslag til ny organisasjon for de militære bedrifter.

Landet står midt oppe i gjenreisningen og nyreisningen av nærings- og arbeidslivet. Dette forhold vil fortsatt sette sitt preg på hele den økonomiske virksomhet og må legge store byrder på folket.

Produksjon og sysselsetting har steget og den økonomiske framgang har fortsatt.

Budsjettframlegget for 1947—48 er bygd på de nåværende konjunkturforshold. Det kan imidlertid inntreffe et konjunkturomslag i budsjett-terminen som gjør særlige tiltak nødvendige for å holde arbeids- og næringslivet i gang. Forslag til et reservebudsjett vil derfor bli forelagt Stortinget.

For å klarlegge de realøkonomiske muligheter for den offentlige og private økonomiske virksomhet og for å sikre at de viktigste tiltakene blir fremmet først er budsjettet utarbeidet med støtte i oversikter over tilgangen på materialer, arbeidskraft, valuta m. v. Et nasjonalbudsjett for 1947 med beregning av den antatte nasjonalinntekt og disponeringen av denne er under arbeid og vil bli forelagt Stortinget.

Budsjettframlegget bygger ellers på den stabiliseringslinjen som har ligget til grunn for vår økonomiske politikk siden frigjøringen. Det har derfor vært nødvendig også for 1947—48 å stille til rådighet en meget stor sum til regulering av prisene.

Til budsjettframlegget er ellers å merke at en rekke av de ekstraordinære utgifter i samband med krigen, okkupasjonen og frigjøringen er falt bort. Dette gjelder også engangsutgiftene til forsvaret. På den annen side er utgiftene til en del andre formål øket. Sluttresultatet er likevel at budsjettet er gjort opp med et vesentlig mindre underskudd enn i de to foregående år.

Spørsmålene om forskottsbetaling av skatt på lønnsinntekt og på kuponger, endring av arveavgiften, omlegging av omsetningsavgiften, og innløsning av aksjene i Norges Bank er under utredning.

Det vil bli lagt fram forslag om en landsplan for utbygging av maskinsentraler og om å reise et landbruksteknisk institutt. Regnskapsundersøkelsene vil bli foreslått sterkt utvidet for å skaffe et bedre grunnlag for arbeidet med rasjonalisering og økonomiske forbedringer i jordbruket.

Spørsmålet om statsmonopol på import av kraftfôr utredes.

Som et ledd i arbeidet for å skape stabilitet og lønnsomhet i fiskerinæringen vil en ta opp til utredning spørsmålet om modernisering av fangst- og foredlingsmetodene og mulighetene for å føre mest mulig av næringen over på samvirkebasis.

Det vil bli satt fram forslag om bygging og drift for Statens regning av kjøleanlegg i Finnmark og Nord-Troms.

Det vil også bli satt fram forslag til lov om regulering av omsetning og eksport av fisk og fiskeprodukter og om ny lov om Fiskeribanken.

Retningslinjer for den fortsatte gjenopbygging av handelsflåten er under utredning. Forslag om erstatning for hvalfangstflåten vil bli fremmet.

I tilknytning til innstilling fra Elekrisitetsnemnda vil det bli lagt fram forslag til retningslinjer for videre utnyttning av vasskraften.

For å sikre full sysselsetting og å skape grunnlag for en heving av levestandarden vil regjeringen fortsatt ta opp og støtte tiltak for å øke effektiviteten i den produktive virksomhet.

En komite vil bli satt ned til utredning av spørsmålet om offentlige myndigheters medvirkning til gjennomføring av teknisk og økonomisk rasjonalisering og til i sammenheng med dette å utrede spørsmålet om endringer i Trustloven.

På grunn av vareknappheten og betalingsforholdene må den alminnelige regulering av innførsel og utførsel og rasjonering av de viktigste forbruksvarer, bygningsmaterialer, drivstoffer og råstoffer fortsette inntil videre.

Spørsmålet om statsmonopol for importert fast brensel vil bli utredet.

Bolignøden er en ulykke for hjemmene og fører med seg store ulemper og byrder særlig for husmødrene. Det vil derfor bli lagt den største vekt på boligbyggingen som må komme i første rekke ved tildeling av materialer.

Det vil bli lagt fram proposisjoner til lover om arbeidsvilkår for hushjelp og for jordbruksarbeidere, om pensjonsordning for sjøfolk og lov om ferie.

Lov om arbeidstvister vil bli foreslått revidert således at bestemmelsene om boikott tas ut av denne lov.

Under utgreiing er spørsmålet om en sosial samtrygd. Melding om prinsippene for og omfanget av denne vil bli sendt Stortinget. Spørsmålet om statsmonopol for import av legemidler utredes.

Det vil bli lagt fram forslag til lov om håndheving av pris- og rasjoneringslovgivningen.

Arbeidet med revisjon av selskapslovgivningen og straffeloven vil bli tatt opp igjen etter avbruddet under krigen.

Det vil bli satt fram proposisjon om sammenslutning av Aker og Oslo kommuner fra 1 januar 1948.

Det vil bli satt i verk ytterligere tiltak med sikte på å sette landssvikfangene i nyttig arbeid og forberede deres gjeninntreden i samfunnet.

Det vil komme framlegg til lov om deling av Oslo bispedømme.

Under utredning er ny lov om prestegarder, lov om teater og ny lov om omsorg for og opplæring av åndssvake. Det vil bli nedsatt en samordningsnemnd for skoleverket. Arbeidet med å utbygge yrkesskolene og den ekstraordinære yrkesopplæring vil fortsette.

Forslag til lov om ordning av samferdslen vil bli fremmet. En revisjon av luftfartsloven er under forberedelse, og visse sivile luftfartsspørsmål er under utgreiing. Statens overtakelse av en del flyplasser forberedes.

Av andre lovforslag som vil bli fremmet kan nevnes: Lov om plukkingstiden for ville bær, om veterinærstellet, om losvesenet, om at 1 og 17 mai skal være fridager, om alminnelig vaksinasjon mot tuberkulose, om åtgjerder mot kjønnsykdommer, om dødsformodningsaker, om folkeboksamlinger og om endringer i margarinloven, i utskiftingsloven, i almenningsloven, i skogvernloven og i domstolsloven.

Jeg ber Gud signe Stortingets gjerning og erklærer Norges 91de ordentlige Storting åpnet.

Gitt på Oslo slott 13 januar 1947.

HAAKON

Einar Gerhardsen

Leif Østern